

ПЕРЕДМОВА

Нетривалий період ринкової трансформації економіки України характеризується зростанням потреб населення в оволодінні певним мінімумом економічних знань, появи яких сприяло набуття економічної свободи громадянами, підприємствами, організаціями, а отже, пріоритезацією відповідальності щодо прийняття та реалізації рішень. Усвідомлення цієї відповідальності зумовлює зацікавленість засадничими положеннями економіки та фінансів підприємств з боку не лише суб'єктів найманої праці, а і представників бізнесу. Ключові категорії економіки, такі як ціна, прибуток, витрати, ефективність тощо, сьогодні використовують не лише фахівці, вони стали загальнозживаними поняттями, що важливі для широкого загалу та адекватно сприймаються.

Істотно вищі вимоги щодо набуття таких комплексних знань та навичок ставляться до майбутніх фахівців з менеджменту, спеціалістів, котрі працюватимуть на позиціях (робочих місцях), дотичних прямо чи опосередковано до різноманітних механізмів ринкової конкуренції. Такі фахівці повинні свідомо сприймати та належно використовувати причинно-наслідкові відносини у процесі формування тривалих конкурентних переваг чи за витратами, чи за якістю, чи за часом виконання, чи за еластичністю реагування як автономно, так і комплексно, навіть системно. Сподіваємося, що саме такі основоположні знання надасть цей посібник, структура якого відповідає вимогам чинних нормативних програм дисциплін “Економіка підприємства” та “Фінанси підприємств”, передбачених стандартом підготовки студентів галузі знань “Економіка та підприємництво”, та дисципліни “Економіка і фінанси підприємств”, передбаченої стандартом підготовки студентів галузі знань “Менеджмент та адміністрування”, а зміст цілком узгоджений із парадигмами економічної науки, які визначили представники вітчизняної наукової економічної школи (В. Д. Базилевич, Г.М. Захарчин, Й.М. Петрович, А.М. Поддєрьогін, С.Ф. Покропивний, А.В. Шегда, В.М. Шелудько та ін.)

Зважаючи на те, що видавничий ринок України насичений навчальною літературою з переважної більшості галузей економічної науки, зокрема економіки підприємств, фінансів, менеджменту, підприємництва тощо, під час підготовки цього видання автори дотримувались принципів послідовності (консеквентності) та цілісності (холістичності). Це зумовило певну структурну побудову змісту книги. Перший розділ “Економічні засади функціонування підприємства в системі ринкових відносин” стосується ідентифікації підприємства в системі ринкових відносин. Наступних два розділи висвітлюють основи виробничої діяльності підприємств, задля якої їх власне створюють і в якій полягає сенс їх існування, та

використовуваний ними ресурсний потенціал (трудові, майнові та фінансові ресурси). Логічним продовженням стали два кінцеві розділи, у першому з яких розглянуто ідентифікацію економічних результатів діяльності підприємств, а в останньому – оцінювання цієї діяльності як у ретроспективі, так і в перспективі (розвиток та економічна безпека).

Книга містить частину із практичними вправами та завданнями для самостійної роботи студентів, що сприятиме засвоєнню теоретичних знань. Ці завдання апробовано упродовж декількох років серед студентів денної, заочної та екстернатної форм навчання, що засвідчило їх практичну придатність.

Автори висловлюють подяку високоповажаним рецензентам – доктору економічних наук, професору Л.Г. Ліпич, доктору економічних наук, професору О.Є. Кузьміну та доктору економічних наук, професору О.М. Ястремській за цінні поради та критичні зауваження у процесі підготовки рукопису цієї книги. Їх врахування сприяло покращенню змісту посібника та сприйняття його читачами. Очікуємо на доброзичливі відгуки та побажання, які із задоволенням реалізуємо у наступних виданнях.